

ANDOR MIHÁLY Rendszerváltás Dimbesdombon

A szociológus, *Andor Mihály* könyve egy magyar falu közéletének 1986-tól '90-ig tartó krónikája. Tárgyilagos, mégis izgalmas összefoglalása mindannak, ami ebben az időszakban valamennyiünk lakóhelyén megtörtént: a civil társadalom fokozatos öntudatra ébredésének és megszerveződésének; a párt- és tanácsrendszer elbizonytalanodásának és összeomlásának; az új pártok megalakulásának és a hatalomátvételnek, vagyis a helyhatósági választásnak.

Dimbesdomb a szerencsésebb települések közé tartozik. Az átlagosnál előnyösebb a földrajzi fekvése és ezáltal a gazdasági környezete, az átlagosnál polgárosultabb és iskolázottabb a lakossága. A rendszerváltás azonban itt sem ment könnyen. A régi hatalom emberei itt is megpróbálták manipulálni a falu érdekvédelmét felvállaló egyesületet, majd amikor politikai hatalmukat veszni látták, itt is a gazdasági hatalomban kerestek és találtak menedéket. A falu értelmiségéből és vállalkozóiból szerveződött ellenzék itt is egységben és egyetértésben lépett fel a pártállam bürokrátaival szemben, és itt is egymással vetélkedő csoportokra bomlott, mihelyt pártokba szerveződött.

Igaz, az SZDSZ itt a kisgazdákkal fogott össze, de az elszigetelődött MDF itt is kétségbeesett vagdalkozásba, „negatív kampányba” kezdett, és itt is elvesztette a választást. A pusztá hatalomvágytól fűtött önjelöltek itt is hamar lelepleződtek, sőt, a személyes kapcsolatok szigorú kontrollja révén még sokkal hamarabb, mint a nagypolitikában.

Nincs ebben semmi új, a történet nagyon is jól ismert a napi publicisztikából. A könyv mégis lebilincselően érdekes, mert nem sötét, okoskodó politikai elemzés, hanem az események menetének a helyi viszonyok alapos ismeretére épülő, minden részletében hiteles és átélhető bemutatása. A szerző magával viszi olvasóit Dimbesdombra, lépésről lépésre követhetjük a szereplőket, és mint egy izgalmas kaland hőseinek, drukkolhatunk nekik. Miközben elismeréssel nyugtázhatjuk az előadásmód erényeit: a részletekre is érzékeny megfigyeléseket, a precíz és alapos dokumentációt, a lényegre koncentráló tömörséget és a krónikához illelő objektivitást.

A könyv a VITA kiadónál jelent meg, Budapest, 1991-ben.

Liskó Ilona

A legnagyobb

Országszerte sokféleképpen ünneplik szeptember 21-én gróf Széchenyi István születésének 200. évfordulóját. Budapest, a műegyetemi Szkéné Színházban úgy, hogy a Budapesti Kamaraszínházzal és a Tv1-gyel közös produkcióban bemutatják Sántha József *A legnagyobb* című darabját, Elek Judit rendezésében.

A szerzőnek – aki egyébként magyartanár, s körülbelül tíz éve ír színdarabokat – ez az első színpadra állított műve. Széchenyi élete utolsó tíz évét a döblingi tébolydában töltötte – itt játszódik a darab. Németh László és **Eörsi István** szintén erről az időszakról írt drámát, nekik azonban még nem állt rendelkezésükre néhány olyan dokumentum, amelyeket 1988-ban Fenyő Ervin publikált a *Diszharmónia és vakság* című kötetben. Elek Judit három évvel ezelőtt ismer-

kedett meg a darabban a dramaturg, Zsótér Sándor jóvoltából. Az eredetileg egyfelvónásos monodrámából mostanra kétrészes, hatszereplős darab lett. A szélsőségek, végletek kifejezése nagy kihívást jelent a főszerepet játszó színész, Holl István és a rendező számára egyaránt.

Elek Juditnak ez a második színházi rendezése (az első Egerben Nádas Péter *Takarítása* volt). Mégsem szokatlan számára ez a milió, hiszen tíz évig a Stúdió K-ban dolgozott, Franciaországban pedig sokat tanult Ariane Mnouchkine-től és Peter Brooktól. Mint mondja, szeretne most hosszabb távon színházzal foglalkozni. Legközelebb Marosvásárhelyen rendez: az ottani Színművészeti Főiskola és Színház művészeivel készíti egy Rómeó és Júlia-előadást.

Aradi Péter

Szkéné Színház, szeptember 19–20-án főpróbák, 21–22-én és 24–25-én este 7-kor előadások

MERLIN JAZZ KLUB

Szeptember 19-én és 21-én *Szakcsi Trió*
20-án és 22-én *Namyslowki Quartett* (Lengyelország)
23-án és 24-én *Zoller Attila-Wolfgang Lackerschmid Duó* (USA-Németország)
25-én és 26-án *Gadó Gábor triója*

ROCKY HORROR SHOW

Ez a film Nyugat-Európa és az USA egyik legnépszerűbb musicalje majd húsz éve. Előadása mindig igazi „happening”, így tervezik a *Toldi moziban* is, ahol egy alkalommal, szeptember 21-én este 10-kor játsszák, majd éjfélről performance, utána a szerzők részvételével részletek hangzanak el a darabból. A nézők jelmezben is megjelenhetnek (drakulákat, kísérteteket, szörnyeket stb. várnak szeretettel).